

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne **P., s.r.o.**, so sídlom v B., IČO: X., zastúpenej advokátskou kanceláriou F., s.r.o., so sídlom v B., proti žalovanej **Slovenskej republike**, za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom v Bratislave, Župné nám. č. 13, **o náhradu majetkovej a nemajetkovej ujmy**, vedenej na Okresnom súde Bratislava II pod sp. zn. 18 C 204/2012, o dovolaní žalobkyne proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 25. novembra 2013 sp. zn. 6 Co 656/2013, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a**.

Žalovanej nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e

Žalobkyňa sa v konaní domáhala, aby žalovanej bola uložená povinnosť nahradiť jej majetkovú a nemajetkovú ujmu v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 514/2003 Z.z.“). Tvrdila, že ujmu spôsobil nesprávnym úradným postupom Okresný súd Bratislava II, preto jeho sudcovia nemôžu danú vec prejednať a rozhodnúť a vec treba prikázať inému súdu toho istého stupňa (§ 12 ods. 1 O.s.p.).

Okresný súd Bratislava II žalobu v uvedenej časti považoval za námietku zaujatosti, a preto uznesením zo 4. októbra 2012 č.k. 18 C 204/2012-12 uložil žalobkyni povinnosť zaplatiť súdny poplatok vo výške 66 € podľa položky č. 17a Sadzobníka súdnych poplatkov, prílohy zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov

(ďalej len „zákon č. 71/1992 Zb.“). Toto uznesenie napadla žalobkyňa odvolaním. Krajský súd v Bratislave uznesením z 23. novembra 2012 sp. zn. 6 Co 487/2012 uznesenie súdu prvého stupňa potvrdil. Na základe dovolania žalobkyne proti potvrdzujúcemu uzneseniu odvolacieho súdu Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením z 12. júna 2013 sp. zn. 3 Cdo 142/2013 toto dovolanie odmietol ako neprípustné (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p.).

Žalobkyňa návrhom z 31. júla 2013 požiadala o vrátenie poplatku (ak medzičasom došlo k jeho zaplateniu), resp. o zrušenie uznesenia ukladajúceho povinnosť zaplatiť súdny poplatok (ak k jeho zaplateniu ešte nedošlo); návrhom z 3. septembra 2013 opätovne požiadala o vrátenie poplatku, ktorý už bol medzitým zaplatený. V návrhoch poukázala na to, že Krajský súd v Bratislave vylúčil najmenej jedného sudcu Okresného súdu Bratislava II z prejednávania a rozhodovania tejto veci, čo podľa názoru žalobkyne zakladá v zmysle ustanovenia § 11 ods. 1 zákona č. 71/1992 Zb. dôvod na vrátenie poplatku. Okresný súd Bratislava II uznesením z 30. septembra 2013 č.k. 18 C 204/2012-55 návrh žalobkyne na vrátenie súdneho poplatku zamietol. Poukázal na to, že Krajský súd v Bratislave v uznesení z 22. októbra 2012 sp. zn. 11 NcC 100/2012 konštatoval len čiastočnú opodstatnenosť žalobkyňou vznesenej námietky zaujatosti (nevyhlásil všetkých sudcov Okresného súdu Bratislava II, najmä nie sudcu rozhodujúceho v tejto veci). Súd prvého stupňa z tohto dôvodu dospel k záveru, že v danom prípade nie je naplnený zákonný predpoklad na rozhodnutie v zmysle § 11 ods. 1 veta tretia zákona č. 71/1992 Zb.

Uznesenie Okresného súdu Bratislava II z 30. septembra 2013 č.k. 18 C 204/2012-55 napadla žalobkyňa odvolaním. Krajský súd v Bratislave uznesením z 25. novembra 2013 sp. zn. 6 Co 656/2013 napadnuté uznesenie potvrdil. V odôvodnení uviedol, že sa stotožnil s právnym názorom súdu prvého stupňa, ktorý zaujal vo svojom rozhodnutí, osobitne s jeho výkladom ustanovenia § 11 ods. 1 zákona č. 71/1992 Zb.

Uvedené uznesenie odvolacieho súdu napadla žalobkyňa dovolaním, v ktorom žiadala zrušiť rozhodnutia súdov oboch nižších stupňov a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, lebo v danom prípade:

1. súdy rozhodovali napriek tomu, že sa nepodal návrh na začatie konania, hoci bol podľa zákona potrebný (§ 237 písm. e/ O.s.p.); uviedla, že nepodala námietku

zaujatosti, ale návrh podľa § 12 ods. 1 O.s.p., preto jej nemal byť vyrubený poplatok za námietku zaujatosti,

2. odvolací súd jej odňal možnosť pred súdom konať (§ 237 písm. f/ O.s.p.), tým, že jeho rozhodnutie je nepreskúmateľné,
3. rozhodoval vylúčený sudca, resp. súd nebol správne obsadený (§ 237 písm. g/ O.s.p.); o jej povinnosti zaplatiť súdny poplatok rozhodol sudca súdu, nezákonný postup ktorého jej spôsobil majetkovú a nemajetkovú ujmu, náhrady ktorej sa domáha v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z.,
4. rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.).

Žalovaná sa k dovolaniu písomne nevyjadrila.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podala včas žalobkyňa zastúpená v súlade s § 241 ods. 1 veta druhá O.s.p., bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.) skúmal, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému ho zákon pripúšťa.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.). V prejednávanej veci smeruje dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu. Uznesenia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú uvedené v § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. Dovolateľkou napadnuté uznesenie nevykazuje znaky niektorého z nich, preto jej dovolanie podľa § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. prípustné nie je. Prípustnosť podaného dovolania by v preskúmvanej veci prichádzala do úvahy len ak v konaní došlo k niektorej z procesných väd uvedených v § 237 O.s.p. Žalobkyňa procesné vady konania v zmysle § 237 písm. a/ až d/ O.s.p. netvrdila a ich existencia nevyšla v dovolacom konaní najavo. Prípustnosť jej dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

1. Žalobkyňa namieta, že súdy konali napriek tomu, že sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný (§ 237 písm. e/ O.s.p.).

K rovnakej námietke žalobkyne sa už najvyšší súd vyjadril vo viacerých iných skutkovo a právne obdobných právnych veciach, v ktorých tá istá žalobkyňa proti tej istej žalovanej vystupovala v procesnom postavení dovolateľky. Ako príklad uvádza najvyšší súd rozhodnutia z 11. marca 2013 sp. zn. 3 Cdo 90/2013, zo 14. marca 2013 sp. zn. 3 Cdo 31/2013, zo 4. apríla 2013 sp. zn. 3 Cdo 136/2013, z 28. októbra 2013 sp. zn. 3 Cdo 311/2013, 3 Cdo 317/2013 a 3 Cdo 364/2013, ďalej zo 4. novembra 2013 sp. zn. 3 Cdo 296/2013, 3 Cdo 318/2013 a tiež z 25. novembra 2013 sp. zn. 3 Cdo 373/2013, v ktorých už bolo konštatované, že

- a) o prípad neexistencie návrhu na začatie konania ide len vtedy, ak chýba návrh ako procesný úkon účastníka, ktorým sa začína konanie (viď rozhodnutia najvyššieho súdu z 23. júna 2005 sp. zn. 3 Cdo 56/2005 a z 19. októbra 2006 sp. zn. 3 Cdo 186/2006), keďže ale žalobkyňa podala žalobu (ktorou začalo konanie), je neopodstatnená jej námietka o existencii vady v zmysle § 237 písm. e/ O.s.p.,
- b) v občianskom súdnom konaní, ktoré začalo podaním žaloby (§ 79 veta prvá O.s.p.), súd spravidla rozhoduje o viacerých parciálnych otázkach významných pre konanie, nerozhoduje o nich ale v nejakom samostatnom konaní, ktoré by začínalo osobitným návrhom, preto aj vtedy, keď súd rozhoduje o námietke zaujatosti vznesenej účastníkom (pokiaľ bola podaná) alebo o povinnosti účastníka zaplatiť súdny poplatok, rozhoduje ako súd v konaní, ktoré začalo podaním žaloby.

Najvyšší súd sa s vyššie uvedenými závermi stotožňuje aj v danom prípade a konštatuje, že v preskúmvanej veci nedošlo k vade konania v zmysle § 237 písm. e/ O.s.p.

2. Žalobkyňa namieta, že v danom prípade jej bola odňatá možnosť pred súdom konať (§ 237 písm. f/ O.s.p.) v dôsledku toho, že rozhodnutie odvolacieho súdu je nepreskúmateľné.

K rovnakej námietke žalobkyne sa už najvyšší súd vyjadril vo viacerých iných skutkovo a právne obdobných právnych veciach, v ktorých tá istá žalobkyňa proti tej istej žalovanej vystupovala v procesnom postavení dovolateľky. Ako príklad uvádza najvyšší súd rozhodnutia z 28. októbra 2013 sp. zn. 3 Cdo 311/2013, 3 Cdo 317/2013 a 3 Cdo 364/2013, zo 4. novembra 2013 sp. zn. 3 Cdo 296/2013 a 3 Cdo 318/2013, ako aj z 25. novembra 2013 sp. zn. 3 Cdo 373/2013, v ktorých už bolo konštatované, že nepreskúmateľnosť rozhodnutia nie je vadou konania v zmysle § 237; ide len o tzv. inú procesnú vadu v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p., ktorá prípustnosť dovolania nezakladá (viď R 111/1998 a tiež

III. ÚS 551/2012, II. ÚS 110/2013, III. ÚS 148/2012, IV. ÚS 208/2012, IV. ÚS 161/2012, I. ÚS 275/2012, I. ÚS 35/2013, I. ÚS 33/2013 a II. ÚS 45/2014).

3. Pokiaľ žalobkyňa v dovolaní tvrdí, že „napadnuté rozhodnutie krajského súdu je rozhodnutím absolútne prekvapivým“, treba uviesť, že v rozhodovacej praxi najvyššieho súdu sa pod „prekvapivým rozhodnutím“ rozumie rozhodnutie, ktorým odvolací súd (na rozdiel od súdu prvého stupňa) za rozhodujúcu považoval skutočnosť, ktorú nikto netvrdil alebo nepopieral, resp. ktorá nebola predmetom posudzovania súdom prvého stupňa. Prekvapivým je rozhodnutie odvolacieho súdu „nečakane“ založené na iných právnych záveroch než rozhodnutie súdu prvého stupňa (vid' tiež uznesenie najvyššieho súdu zo 17. septembra 2009 sp. zn. 3 Cdo 102/2008), resp. rozhodnutie z pohľadu výsledkov konania na súde prvého stupňa „nečakane“ založené nepredvídateľne na iných („nových“) dôvodoch, než na ktorých založil svoje rozhodnutie súd prvého stupňa, pričom účastník konania v danej procesnej situácii nemal možnosť namietat' správnosť „nového“ právneho názoru zaujatého až v odvolacom konaní (vid' uznesenie najvyššie zo 14. júla 211 sp. zn. 5 Cdo 46/2011). V danom prípade ale rozhodnutie odvolacieho súdu vo vzťahu k rozhodnutiu súdu prvého stupňa nevyznieva ani prekvapujúco, ani nečakane – súdy oboch stupňov založili svoje rozhodnutia na rovnakých skutkových a právnych záveroch. Žalobkyňa musela vzhľadom na priebeh a výsledky prvostupňového konania očakávať (predvídať), že odvolací súd bude v odvolacom konaní posudzovať a skúmať to, čo napokon odvolací súd aj skutočne posúdil a preskúmal.

4. Žalobkyňa namieta, že pri vyrubovaní súdneho poplatku podľa položky č. 17a Sadzobníka, rozhodoval vylúčený sudca, resp. pri tomto rozhodovaní nebol súd správne obsadený (§ 237 písm. g/ O.s.p.).

Aj k tejto námietke žalobkyne sa už najvyšší súd vyjadril vo vyššie označených rozhodnutiach (z 11. marca 2013 sp. zn. 3 Cdo 90/2013, 14. marca 2013 sp. zn. 3 Cdo 31/2013, 4. apríla 2013 sp. zn. 3 Cdo 136/2013, 28. októbra 2013 sp. zn. 3 Cdo 317/2013 a 3 Cdo 364/2013, ako aj zo 4. novembra 2013 sp. zn. 3 Cdo 296/2013 a 3 Cdo 318/2013 a z 25. novembra 2013 sp. zn. 3 Cdo 373/2013), v ktorých dospel k záveru, že tak, ako dôvodom na vylúčenie sudcu (§ 14 ods. 1 O.s.p.) nie je sama skutočnosť, že má prejednať a rozhodnúť vec, v ktorej žalovaným je súd, na ktorom tento sudca vykonáva súdnicstvo (vid' uznesenie najvyššieho súdu z 31. mája 2010 sp. zn.

3 Nc 14/2010), nie je týmto dôvodom ani to, že sudca vykonáva súdnicstvo na súde, ktorý údajne (podľa tvrdenia žalobkyne) svojím nesprávnym úradným postupom v inej právnej veci založil zodpovednosť žalovanej za majetkovú a nemajetkovú ujmu v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z. Na tomto závere zotrúva dovolací súd aj v preskúmvanej veci. Uzatvára, že neopodstatnená je aj námietka žalobkyne o vade konania v zmysle § 237 písm. g/ O.s.p.

4. Z obsahu dovolania vyplýva názor žalobkyne, že napadnuté rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci.

Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Nesprávne právne posúdenie veci je relevantný dovolací dôvod v tom zmysle, že ho možno uplatniť v procesne prípustnom dovolaní (viď § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.), samo nesprávne právne posúdenie veci ale prípustnosť dovolania nezakladá (viď tiež R 54/2012 a tiež napríklad rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 62/2010, 2 Cdo 97/2010, 3 Cdo 53/2011, 4 Cdo 68/2011, 5 Cdo 44/2011, 6 Cdo 41/2011 a 7 Cdo 26/2010). Nejde totiž o vadu konania uvedenú v § 237 O.s.p., ani znak (atribút, stránku) rozhodnutia, ktorý by bol uvedený v § 239 O.s.p. ako zakladajúci prípustnosť dovolania. Keďže žalobkyňa uvedený dovolací dôvod uplatnila v dovolaní, ktoré nie je procesne prípustné, nemohol dovolací súd podrobiť napadnuté uznesenie posúdeniu z hľadiska správnosti v ňom zaujatých právnych záverov.

5. Vzhľadom na to, že prípustnosť podaného dovolania nevyplýva z § 239 O.s.p., nepotvrdila sa existencia procesných väd konania tvrdených dovolateľkou a v dovolacom konaní nevyšli najavo ani iné vady uvedené v § 237 O.s.p., najvyšší súd odmietol procesne neprípustné dovolanie žalobkyne podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p.

V dovolacom konaní úspešnej žalovanej vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti žalobkyňi, ktorá úspech nemala (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Najvyšší súd nepriznal žalovanej náhradu trov dovolacieho konania, lebo nepodala návrh na jej priznanie (§ 151 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e: Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 3. júla 2014

JUDr. Daniela Sučanská, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Klaudia Vrauková